

TAJANA BAŠIĆ*, KARLA KIŠ KAMENJARIN**, SARA ROŽIĆ***

Prijevod naziva kaznenih djela iz Kaznenog zakona Republike Hrvatske na engleski jezik

Sažetak

Cilj je ovoga rada ponuditi prijevodna rješenja na engleski jezik naziva glava (IX. – XXXIV.) i kaznenih djela iz Kaznenog zakona koji je na snazi od 1. 1. 2020. u Republici Hrvatskoj (NN 125/11., 144/12., 56/15., 61/15., 101/17., 118/18., 126/19.). Navedena je i usporedba naziva pojedinih kaznenih djela iz Kaznenog zakona prije i nakon objavljivanja Zakona o izmjenama i dopunama Kaznenog zakona. Namjera je bila omogućiti policijskim službenicima, pravnicima, sucima, odyjetnicima te svima onima koji u svojem profesionalnom radu trebaju prevesti nazive kaznenih djela na engleski jezik - ujednačenje terminologije vezane uz nazive kaznenih djela.

Ključne riječi: kaznena djela, Kazneni zakon, prijevod.

1. UVOD

Cilj je ovoga rada prijevod na engleski jezik naziva glava (IX. – XXXIV.) i kaznenih djela iz Kaznenog zakona koji je na snazi od 1. 1. 2020. u Republici Hrvatskoj. U radu je navedena usporedba naziva pojedinih kaznenih djela iz Kaznenog zakona iz 2011. (NN 125/11., u dalnjem tekstu: KZ/11. prije ZIDKZ-a) i Zakona o izmjenama i dopunama Kaznenog zakona nakon 2011. (NN 144/12., 56/15., 61/15., 101/17., 118/18., 126/19., u dalnjem tekstu: KZ/11. nakon ZIDKZ-a).

Pokazala se potreba za prijevodom naziva kaznenih djela na engleski jezik zato što trenutačno nigdje nije dostupan cijeloviti prijevod Kaznenog zakona, kao ni odgovarajući

* Tajana Bašić, viša predavačica na Visokoj policijskoj školi u Zagrebu, MUP RH, Hrvatska.

** Karla Kiš Kamenjarin, policijska službenica – prevoditeljica, Služba za međunarodnu policijsku suradnju, Uprava kriminalističke policije, MUP RH, Hrvatska.

*** Sara Rožić, stručna prvostupnica kriminalistike, Visoka policijska škola u Zagrebu, MUP RH, Hrvatska.

glosar. Na stranicama Ministarstva vanjskih i europskih poslova dostupan je samo prijevod KZ/11. prije ZIDKZ-a, te prijevodi ZIDKZ-a zaključno s NN 56/15.; a do trenutka pisanja ovoga članka objavljena su još tri ZIDKZ-a čiji prijevodi nisu dostupni. Naime, od ukupno 289 naziva kaznenih djela iz KZ/11. prije ZIDKZ-a nepromijenjeno ih je ostalo 272; osam naziva djelomično je izmijenjeno, a uvedeno je devet novih kaznenih djela.

Za prijevode pojedinih naziva kaznenih djela korišteni su objavljeni prijevod KZ-a iz 1997.,¹ neslužbeni prijevod KZ/11. prije ZIDKZ-a - dostupni na stranici Ministarstva vanjskih i europskih poslova, *Model Criminal Code (Volume I of Model Codes for Post-Conflict Criminal Justice)*; direktive Europske unije te brojni mrežni izvori.

Kaznena djela na hrvatskome jeziku navedena su onim redoslijedom kojim su navedena i u KZ-u, a ne abecednim redom.

Nastojala su se pronaći najbolja moguća rješenja, uzimajući u obzir odnos sadržaja izvornog i ciljnog termina te upotrijebiti najčešći prijevodni ekvivalent. U bilješkama su dana dodatna objašnjenja i druga prijevodna rješenja. Okrugle se zgrade rabe za neobavezne dijelove prijevodnih ekvivalenta.

U prilogu rada nalaze se dvije tablice. U tablici 1 prikaz je djelomično izmijenjenih naziva kaznenih djela u KZ/11. nakon ZIDKZ-a u odnosu na nazine kaznenih djela u KZ/11. prije ZIDKZ-a. U tablici 2 prikaz je potpuno izmijenjenih ili novih naziva kaznenih djela u KZ/11. nakon ZIDKZ-a u odnosu na nazine kaznenih djela u KZ/11. prije ZIDKZ-a.

Namjera je ovoga rada omogućiti policijskim službenicima, pravnicima, sucima, odvjetnicima te svima onima koji u svojem profesionalnom radu trebaju prevesti nazine kaznenih djela na engleski jezik ujednačavanje terminologije vezane uz nazine kaznenih djela. Nadamo se da će se ponuđena terminološka i prijevodna rješenja potvrditi u jezičnoj i stručnoj uporabi.

2. PRIJEVOD NAZIVA KAZNENIH DJELA IZ KAZNENOG ZAKONA REPUBLIKE HRVATSKE NA ENGLESKI JEZIK

Glava IX. Kaznena djela protiv čovječnosti i ljudskog dostojanstva Crimes against humanity and human dignity

Genocid Genocide

Zločin agresije Crime of aggression

Zločin protiv čovječnosti Crimes against humanity

Ratni zločin War crimes

Povreda pregovarača Breach of the inviolability of parlementaires²

¹ *The Croatian Criminal Code and the Criminal Procedure Act.* (1999). U: Krapac, D. (ur.). Hrvatski ljetopis za kazneno pravo. Zagreb: Hrvatsko udruženje za kaznene znanosti i praksu, 23-158.

² *Parlementaires are persons who have been authorized to enter into negotiations with the enemy* (Art. 32 of the Hague Regulations).

Riječ parlamentar talijanskog je podrijetla vezana uz ratnu, odnosno vojnu problematiku. U članu 149. Krivičnog zakona SFRJ opisano je kazneno djelo Povreda parlamentara. U Klaićevu je Rječniku stranih riječi parlamentar opisan kao: "osoba, opunomoćena od jedne ratujuće strane za vođenje pregovora s drugom; pregovarač, izaslanik, opunomoćenik." Kazneni zakon RH člankom 92. definira kazneno djelo Povreda pregovarača (Miletić, 2015).

Zlouporaba međunarodnih znakova Abuse of international symbols

Neopravdana odgoda povratka ratnih zarobljenika Unjustifiable delay in the repatriation of prisoners of war

Novačenje plaćenika Recruitment of mercenaries

Odgovornost zapovjednika Command responsibility

Terorizam Terrorism

Financiranje terorizma Terrorist financing³

Javno poticanje na terorizam Public provocation to commit a terrorist offence

Novačenje za terorizam Recruitment for terrorism

Obuka za terorizam Training for terrorism

Putovanje u svrhu terorizma Travelling for the purpose of terrorism

Terorističko udruženje Terrorist association

Pripremanje kaznenih djela protiv vrijednosti zaštićenih međunarodnim pravom
Preparing criminal offences against values protected by international law

Mučenje i drugo okrutno, neljudsko ili ponižavajuće postupanje ili kažnjavanje
Torture and other cruel, inhuman or degrading treatment or punishment

Ropstvo Slavery

Trgovanje ljudima Trafficking in human beings⁴

Trgovanje dijelovima ljudskog tijela i ljudskim zamecima Trafficking in human body parts and human embryos

Kloniranje i promjena ljudskog genoma Cloning and human genome modifications

Zabранa miješanja ljudskih spolnih stanica sa životinjskim Prohibition to mix human gametes with animal gametes⁵

Glava X. Kaznena djela protiv života i tijela Criminal offences against life and limb

Ubojstvo Murder

Teško ubojstvo Aggravated murder

Usmrćenje Manslaughter

Prouzročenje smrti iz nehaja Negligent homicide

Sudjelovanje u samoubojstvu Assisted suicide⁶

Protupravni prekid trudnoće Unlawful termination of pregnancy⁷

³ Prijevodi naziva terorističkih djela preuzeti su iz: Directive (EU) 2017/541 of the European Parliament and of the Council of 15 March 2017 on combating terrorism and replacing Council Framework Decision 2002/475/JHA and amending Council Decision 2005/671/JHA.

Mogući prijevodi: **Terrorism financing, Financing (of) terrorism**

⁴ Prijevod preuzet iz: Council Framework Decision 2002/629/JHA of 19 July 2002 on combating trafficking in human beings. <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=LEGISSUM%3A133137>

Mogući prijevodi: **Human trafficking ili Trafficking in persons**

⁵ Prijevod preuzet s: <http://www.legislation.gov.uk/ukpga/2008/22/section/4/wales/2010-04-06?view=plain>

⁶ Mogući prijevodi: **Complicity in suicide ili Aiding and abetting suicide**

⁷ Mogući prijevod: **Illegal abortion**

Sakaćenje ženskih spolnih organa Female genital mutilation

Tjelesna ozljeda (Actual) bodily harm⁸

Teška tjelesna ozljeda Serious bodily harm⁹

Osobito teška tjelesna ozljeda Grievous bodily harm¹⁰

Teška tjelesna ozljeda s posljedicom smrti Serious bodily harm resulting in death

Teška tjelesna ozljeda iz nehaja Negligent serious bodily harm

Sudjelovanje u tučnjavi Participation in an affray

Nepružanje pomoći Failure to render assistance

Napuštanje nemoćne osobe Deserting a helpless person

Glava XI. Kaznena djela protiv ljudskih prava i temeljnih sloboda Criminal offences against human rights and fundamental freedoms

Povreda ravnopravnosti Violation of the right to equality

Povreda slobode izražavanja nacionalne pripadnosti Violation of the right to freedom to express ethnic affiliation

Povreda slobode mišljenja i izražavanja misli Violation of the right to freedom of thought and expression

Povreda prava na okupljanje i prosvjed Violation of the right to freedom of assembly and protest

Povreda prava na udruživanje Violation of the right to freedom of association

Povreda slobode vjere Violation of the right to freedom of religion

Glava XII. Kaznena djela protiv radnih odnosa i socijalnog osiguranja Criminal offences against labour relations and social security

Povreda prava na rad Violation of the right to work

Neisplata plaće Non-payment of salary

Zlostavljanje na radu Workplace harassment

Povreda prava iz socijalnog osiguranja Violation of social security rights

Protuzakonito zapošljavanje Illegal employment

Glava XIII. Kaznena djela protiv osobne slobode Criminal offences against personal freedom

Protupravno oduzimanje slobode Unlawful deprivation of liberty

Otmica Kidnapping

Prisila Coercion

Prijetnja Threat

⁸ Mogući prijevod: (Actual) bodily injury

⁹ Neke države dijele ozljede prema težini u tri kategorije: bodily harm, substantial bodily harm, and great bodily harm. <https://brandtdefense.com/bodily-harm-vs-substantial-bodily-harm-vs-great-bodily-harm.html>

¹⁰ Grievous bodily harm (GBH) obuhvaća najteži oblik ozljede: ‘really serious harm’; DPP v Smith [1961] AC 290; Haoui v R (2008) 188 A Crim R 331
<https://www.lexology.com/library/detail.aspx?g=4f8af1d8-48f0-4b7c-9c61-a010431bc0d7>

Nametljivo ponašanje Stalking

Glava XIV. Kaznena djela protiv privatnosti Criminal offences against privacy

Narušavanje nepovredivosti doma i poslovnog prostora Forced entry into home and business premises

Povreda tajnosti pisama i drugih pošiljaka Violation of the privacy of correspondence

Neovlašteno zvučno snimanje i prisluškivanje Unauthorised audio recording and eavesdropping

Neovlašteno slikovno snimanje Unauthorised video recording

Neovlašteno otkrivanje profesionalne tajne Unauthorised disclosure of a professional secret

Nedozvoljena uporaba osobnih podataka Abuse of personal data

Glava XV. Kaznena djela protiv časti i ugleda Criminal offences against honour and reputation

Uvreda Insult

Kleveta Defamation

Glava XVI. Kaznena djela protiv spolne slobode Criminal offences against sexual freedom

Silovanje Rape

Teška kaznena djela protiv spolne slobode Serious criminal offences against sexual freedom

Bludne radnje Lewd acts

Spolno uznemiravanje Sexual harassment

Prostitucija Prostitution

Glava XVII. Kaznena djela spolnog zlostavljanja i iskorištavanja djeteta Criminal offences of sexual abuse and sexual exploitation of children

Spolna zlouporaba djeteta mladeg od petnaest godina Sexual abuse of a child under the age of fifteen

Spolna zlouporaba djeteta starijeg od petnaest godina Sexual abuse of a child over the age of fifteen

Zadovoljenje pohote pred djetetom mladim od petnaest godina Satisfying lust in the presence of a child under the age of fifteen

Mamljenje djece za zadovoljenje spolnih potreba Solicitation of children for sexual purposes¹¹

Podvođenje djeteta Child pandering

Iskorištavanje djece za pornografiju Abuse of children in pornography

¹¹ Prijevod preuzet iz The Council of Europe Convention on the Protection of Children against Sexual Exploitation and Sexual Abuse, also known as “the Lanzarote Convention”.

<https://rm.coe.int/protection-of-children-against-sexual-exploitation-and-sexual-abuse/1680794e97>

Mogući prijevod: **Child grooming**

Iskorištavanje djece za pornografske predstave Exploitation of children for pornographic performances

Upoznavanje djece s pornografijom Introducing children to pornography

Teška kaznena djela spolnog zlostavljanja i iskorištavanja djeteta Serious criminal offences of sexual abuse and sexual exploitation of children

Glava XVIII. Kaznena djela protiv braka, obitelji i djece Criminal offences against marriage, family and children

Dvobračnost Bigamy

Omogućavanje sklapanja nedozvoljenog braka Illegal solemnization of marriage¹²

Prisila na sklapanje braka Forced marriage

Omogućavanje izvanbračnog života s djetetom Facilitating nonmarital cohabitation with a child

Ostavljanje u teškom položaju bliske osobe Abandonment of a close person in a situation of distress

Povreda dužnosti uzdržavanja Failure to pay maintenance

Neprovodenje odluke za zaštitu dobrobiti djeteta Non-implementation of the decision for the protection of child welfare

Oduzimanje djeteta Child abduction¹³

Promjena obiteljskog stanja Change in family status¹⁴

Napuštanje djeteta Child abandonment¹⁵

Povreda djetetovih prava Violation of the rights of the child

Povreda privatnosti djeteta Violation of the privacy of the child

Rodoskvruće Incest

Nasilje u obitelji Domestic violence

Glava XIX. Kaznena djela protiv zdravlja ljudi Criminal offences against human health

Širenje i prenošenje zarazne bolesti Spread and transmission of contagious diseases

Nesavjesno liječenje Medical malpractice

Nedozvoljeno uzimanje i presadivanje dijelova ljudskog tijela Illicit removal and transplantation of human body parts

Nepružanje medicinske pomoći u hitnim stanjima Failure to render medical aid in emergency situations

Nadriliječništvo (Medical) quackery

Krivotvorenenje lijekova ili medicinskih proizvoda Counterfeiting medicines or medicinal products¹⁶

¹² Mogući prijevod: Solemnizing an illegal marriage

¹³ Mogući prijevod: Abduction of a child

¹⁴ Mogući prijevod: Change of family status

¹⁵ Mogući prijevod: Child desertion

¹⁶ Mogući prijevod: Counterfeiting medications or medical products

Proizvodnja i stavljanje u promet štetnih proizvoda za liječenje Manufacturing and circulation of harmful medicinal products

Nesavjesno postupanje pri pripravljanju i izdavanju lijekova Negligence in preparation and dispensing of medicines¹⁷

Proizvodnja i stavljanje u promet proizvoda štetnih za ljudsko zdravlje Production and circulation of products harmful to human health

Nesavjesni pregled mesa za prehranu Negligent meat inspection

Neovlaštena proizvodnja i promet drogama Illegal production and trafficking in illegal drugs

Omogućavanje trošenja droga Facilitating the use of illegal drugs

Neovlaštena proizvodnja i promet tvari zabranjenih u sportu Illegal production and trafficking in substances prohibited in sports

Teška kaznena djela protiv zdravlja ljudi Serious criminal offences against human health

Glava XX. Kaznena djela protiv okoliša Criminal offences against the environment

Onečišćenje okoliša Environmental pollution

Ispuštanje onečišćujućih tvari s plovnog objekta Illicit ship-source discharges of polluting substances¹⁸

Ugrožavanje ozonskog sloja Polluting the ozone layer

Ugrožavanje okoliša otpadom Polluting the environment with waste

Ugrožavanje okoliša postrojenjem Polluting the environment by manufacturing plants

Ugrožavanje okoliša radioaktivnim tvarima Polluting the environment with radioactive substances

Ugrožavanje bukom, vibracijama ili neionizirajućim zračenjem Polluting with noise, vibrations or non-ionising radiation

Uništavanje zaštićenih dijelova prirode Destruction of protected natural resources

Uništavanje staništa Destruction of habitat

Trgovanje divljim vrstama Illegal trade in wildlife¹⁹

Protuzakonito unošenje u okoliš divljih svojti ili GMO-a Illegal release of wild species or GMOs into the environment

Protuzakoniti lov i ribolov Poaching and illegal fishing

Ubijanje ili mučenje životinja Killing or torturing animals

Prenošenje zaraznih bolesti životinja i organizama štetnih za bilje Transmission of contagious animal diseases and organisms harmful to plants

¹⁷ Mogući prijevod: Negligence in preparation and dispensing of medications

¹⁸ Prijevod preuzet iz Directive 2009/123/EC of the European Parliament and of the Council of 21 October 2009 amending Directive 2005/35/EC on ship-source pollution and on the introduction of penalties for infringements

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=celex%3A32009L0123>

¹⁹ Mogući prijevod: Wildlife trafficking

<https://www.interpol.int/en/Crimes/Environmental-crime/Wildlife-crime>

Proizvodnja i stavljanje u promet štetnih sredstava za liječenje životinja Production and circulation of harmful veterinary medicinal products

Nesavjesno pružanje veterinarske pomoći Veterinary malpractice

Pustošenje šuma Devastation of forests

Promjena vodnog režima Change in the water regime

Protupravna eksploatacija rudnog blaga Unlawful exploitation of mineral resources

Protupravna gradnja Unlawful construction

Teška kaznena djela protiv okoliša Serious criminal offences against the environment

Glava XXI. Kaznena djela protiv opće sigurnosti Criminal offences against public safety

Dovodenje u opasnost života i imovine općeopasnom radnjom ili sredstvom Endangering life and property by dangerous public acts or means

Uništenje ili oštećenje javnih naprava *Destructing or damaging* public utility installations

Uništenje ili oštećenje zaštitnih naprava na radu Destructing or damaging work safety equipment

Uništenje, oštećenje ili zlouporaba znakova za opasnost Destructing, damaging or misusing safety signs

Zlouporaba radioaktivnih tvari Misuse of radioactive substances

Rukovanje općeopasnim tvarima Improper handling of hazardous substances

Opasno izvođenje građevinskih radova Causing danger during construction works

Teška kaznena djela protiv opće sigurnosti Serious criminal offences against public safety

Glava XXII. Kaznena djela protiv sigurnosti prometa Criminal traffic offences

Napad na zrakoplov, brod ili nepokretnu platformu Attack on an aircraft, vessel or fixed platform

Ugrožavanje prometa opasnom radnjom ili sredstvom Causing danger to traffic by dangerous acts or means

Ugrožavanje posebnih vrsta prometa Causing danger to specific modes of transport

Obijesna vožnja u cestovnom prometu Reckless driving

Izazivanje prometne nesreće u cestovnom prometu Causing a road traffic accident

Glava XXIII. Kaznena djela protiv imovine Criminal offences against property

Krada Theft

Teška krada Aggravated theft

Razbojništvo Robbery

Razbojnička krada Violent theft

Utaja Embezzlement

Pronevjera Embezzlement at work

Neovlaštena uporaba tuđe pokretne stvari Unauthorised use of movable property of another²⁰

Oštećenje tuđe stvari Malicious mischief

Prijevara Fraud

Nedozvoljena igra na sreću Illegal games of chance

Zloupotražnja osiguranja Insurance fraud

Zloupotražnja čeka i platne kartice Check and credit card fraud

Zloupotražnja povjerenja Breach of trust

Povreda tudihih prava Violation of other person's rights

Lihvarska ugovor Usurious contract

Iznuda Extortion

Prikrivanje Handling stolen goods²¹

Glava XXIV. Kaznena djela protiv gospodarstva Criminal offences against the economy

Zloupotražnja povjerenja u gospodarskom poslovanju Breach of trust in business dealings

Prijevara u gospodarskom poslovanju Business fraud

Povreda obveze vodenja trgovačkih i poslovnih knjiga Violation of bookkeeping duties

Prouzročenje stečaja Bankruptcy fraud

Pogodovanje vjerovnika Unfair preference of creditors

Primanje i davanje mita u postupku stečaja Receiving and giving bribes in bankruptcy proceedings

Primanje mita u gospodarskom poslovanju Receiving bribes in business dealings

Davanje mita u gospodarskom poslovanju Giving bribes in business dealings

Zloupotražnja u postupku javne nabave Misuse of public procurement procedures

Zavaravajuće oglašivanje Deceptive advertising

Utaja poreza ili carine Tax or customs duty evasion

Izbjegavanje carinskog nadzora Avoiding customs control

Subvencijska prijevara Subsidy fraud

Zloupotražnja povlaštenih informacija Insider dealing

Zloupotražnja tržišta kapitala (Capital) market manipulation²²

Neovlaštena uporaba tuđe tvrtke Unauthorised use of another company's name

²⁰ **Property of another** means real or personal property in which a person other than the offender has an interest that the offender has no authority to defeat or impair, even though the offender may have an interest in the property.

<https://www.lawinsider.com/dictionary/property-of-another>

²¹ Mogući prijevod: Fencing

²² Prijevod preuzet iz Directive 2003/6/EC of the European Parliament and of the Council of 28 January 2003 on insider dealing and market manipulation (market abuse)

Odavanje i neovlašteno pribavljanje poslovne tajne Disclosure and unauthorised acquisition of a business secret

Nedozvoljena proizvodnja Illicit manufacturing

Nedozvoljena trgovina Illicit trade

Pranje novca Money laundering

Glava XXV. Kaznena djela protiv računalnih sustava, programa i podataka Criminal offences against computer systems, programmes and data

Neovlašteni pristup Unauthorised access

Ometanje rada računalnog sustava Interference with a computer system

Oštećenje računalnih podataka Damage to computer data

Neovlašteno presretanje računalnih podataka Unauthorised interception of computer data

Računalno krivotvorenje Computer forgery

Računalna prijevara Computer fraud

Zlouporaba naprava Misuse of devices

Teška kaznena djela protiv računalnih sustava, programa i podataka Serious criminal offences against computer systems, programmes and data

Glava XXVI. Kaznena djela krivotvorenja Criminal offences of forgery and counterfeiting²³

Krivotvorenje novca Counterfeiting money

Krivotvorenje vrijednosnih papira Counterfeiting securities

Krivotvorenje znakova za vrijednost Counterfeiting tokens of value²⁴

Krivotvorenje znakova za obilježavanje robe, mjera i utega Forgery of trademarks, measures and weights

Krivotvorenje isprave Document forgery

Krivotvorenje službene ili poslovne isprave Forgery of official or business documents

Zlouporaba osobne isprave Abuse of identification documents

Ovjeravanje neistinitog sadržaja Certification of untrue content

Izdavanje i uporaba neistinite liječničke ili veterinarske svjedodžbe Issuance and use of false medical or veterinary certificates

Izrada, nabavljanje, posjedovanje, prodaja ili davanje na uporabu sredstava za krivotvorenje Producing, procuring, possessing or dealing in instruments for forgery and counterfeiting

²³ Iako se termini *forgery* i *counterfeiting* koriste često kao istoznačnice - *counterfeiting* se odnosi na potpuno krivotvorenje a *forgery* na djelomično krivotvorenje. *Counterfeiting - the complete reproduction of a document; Forgery - alteration of personal details.* Vidjeti: <https://www.consilium.europa.eu/prado/en/prado-faq/prado-faq.pdf> Kako bi se izbjeglo ponavljanje *forgery and counterfeiting* u prijevodu naziva svakog kaznenog djela, odlučile smo koristiti varijantu koja je češća za određeno kazneno djelo (primjerice, kod krivotvorenja novca radi se uglavnom o potpunom krivotvorenju, pa je prevedeno *counterfeiting money*; dok se kod isprava često radi o djelomičnom krivotvorenju te je prevedeno *document forgery*).

²⁴ Prijevod preuzet iz *Criminal Code of Canada*: <https://laws-lois.justice.gc.ca/eng/acts/c-46/page-93.html>

Glava XXVII. Kaznena djela protiv intelektualnog vlasništva Criminal offences against intellectual property

Povreda osobnih prava autora ili umjetnika izvođača Infringement of authors' and performers' personal rights²⁵

Nedozvoljena uporaba autorskog djela ili izvedbe umjetnika izvođača Copyright infringement

Povreda drugih autorskom pravu srodnih prava Copyright-related rights infringement

Povreda prava na izum Patent infringement

Povreda žiga Trademark infringement

Povreda registrirane oznake podrijetla False designation of origin

Glava XXVIII. Kaznena djela protiv službene dužnosti Criminal offences against official duty

Zlouporaba položaja i ovlasti Abuse of office and official authority

Nezakonito pogodovanje Unlawful favouritism

Primanje mita Accepting bribes

Davanje mita Giving bribes

Trgovanje utjecajem Trading in influence

Davanje mita za trgovanje utjecajem Giving bribes for trading in influence

Iznudivanje iskaza Obtaining statements by coercion²⁶

Protuzakonita pretraga Illegal search

Protuzakonito oslobođenje osobe kojoj je oduzeta sloboda Illegal release of a person deprived of liberty

Odavanje službene tajne Disclosure of an official secret

Glava XXIX. Kaznena djela protiv pravosuda Criminal offences against justice

Neprijavljivanje pripremanja kaznenog djela Failure to report the preparation of a criminal offence

Neprijavljivanje počinjenog kaznenog djela Failure to report a criminal offence

Pomoć počinitelju nakon počinjenja kaznenog djela Aiding a perpetrator after the commission of a criminal offence

Lažno prijavljivanje kaznenog djela Filing a false report of a criminal offence²⁷

Davanje lažnog iskaza Making a false statement²⁸

Sprječavanje dokazivanja Obstruction of evidence

Povreda tajnosti postupka Violation of the secrecy of proceedings

²⁵ Mogući prijevod: **Infringement of authors' and performers' moral rights**

²⁶ Mogući prijevod: **Coercing statements**

²⁷ Mogući prijevod: **Making a false report of a criminal offence**

²⁸ Mogući prijevod: **Giving a false statement**

Otkrivanje identiteta ugrožene osobe ili zaštićenog svjedoka Disclosing the identity of a person in danger or a protected witness²⁹

Pobuna osoba kojima je oduzeta sloboda Riot of persons deprived of liberty

Omogućavanje bijega osobi kojoj je oduzeta sloboda Assisting escape of a person deprived of liberty

Neizvršavanje sudske odluke Failure to execute a court decision

Prisila prema pravosudnom dužnosniku Coercion against a judicial official

Nadripisarstvo Unlicensed practice of law

Glava XXX. Kaznena djela protiv javnog reda Criminal offences against public order

Prisila prema službenoj osobi Coercion against a public official

Napad na službenu osobu Assault on a public official

Prisila prema zdravstvenom radniku Coercion against a healthcare professional

Prisila prema osobi koja obavlja poslove od javnog interesa ili u javnoj službi Coercion against a person working in public interest or public service

Lažna uzbuna False alarm

Skidanje i povreda službenog pečata i znaka Removal and destruction of an official seal and sign

Oduzimanje ili uništenje službenog pečata ili službenog spisa Taking or destroying an official seal or official document

Oštećenje i nedozvoljeni izvoz kulturnog dobra Damage and illicit export of cultural property

Nedozvoljeno obavljanje istraživačkih radova i prisvajanje kulturnog dobra Illicit research activities and appropriation of cultural property

Uništavanje ili prikrivanje arhivskog gradiva Destruction or concealment of archival material

Neovlašteno obavljanje službene radnje Unauthorised performance of an official act

Protupravna naplata Unlawful debt collection

Nasilničko ponašanje Violent behaviour³⁰

Izazivanje nereda Provoking riots

Javno poticanje na nasilje i mržnju Public incitement to violence and hatred

Protuzakonito ulaženje, kretanje i boravak u Republici Hrvatskoj, drugoj državi članici Europske unije ili potpisnici Šengenskog sporazuma Illegal entry, movement or residence in the Republic of Croatia or another EU or Schengen member state

Dogovor za počinjenje kaznenog djela Conspiracy to commit a criminal offence

Zločinačko udruženje Criminal association

Počinjenje kaznenog djela u sastavu zločinačkog udruženja Committing a criminal offence as a member of a criminal association

²⁹ Mogući prijevod: Disclosure of the identity of a person in danger or a protected witness

³⁰ Mogući prijevod: Violent conduct

Izrada i nabavljanje oružja i sredstava namijenjenih počinjenju kaznenog djela
Making and procuring weapons and instruments intended for committing a criminal offence

Nedozvoljeno posjedovanje, izrada i nabavljanje oružja i eksplozivnih tvari Illicit possession, manufacturing and procurement of weapons and explosives

Povreda mira pokojnika Disturbing the peace of the deceased

Glava XXXI. Kaznena djela protiv biračkog prava Criminal offences against the right to vote

Povreda slobode odlučivanja birača Violation of the free decision of voters

Uskrata biračkog prava Denial of the right to vote

Zlouporaba biračkog prava Abuse of the right to vote

Povreda tajnosti glasovanja Violation of confidentiality in voting

Uništenje i krivotvorene izbornih isprava Destruction and forgery of voting materials

Izborna prijevara Election fraud³¹

Podmićivanje zastupnika Bribing representatives

Glava XXXII. Kaznena djela protiv Republike Hrvatske Criminal offences against the Republic of Croatia

Veleizdaja Treason

Priznavanje okupacije i kapitulacije Acceding to occupation and capitulation

Sprječavanje borbe protiv neprijatelja Preventing resistance to the enemy

Služba u neprijateljskoj vojsci Serving in the enemy's army

Pomaganje neprijatelju Assisting an enemy

Podrivanje vojne i obrambene moći države Undermining the military and defensive power of the state

Prisila prema najvišim državnim dužnosnicima Republike Hrvatske Coercion against the most senior state officials of the Republic of Croatia

Odavanje tajnih podataka Disclosure of secret information

Špijunaža Espionage

Povreda ugleda Republike Hrvatske Damaging the reputation of the Republic of Croatia

Pripremanje kaznenih djela protiv Republike Hrvatske Preparation of criminal offences against the Republic of Croatia

Glava XXXIII. Kaznena djela protiv strane države ili međunarodne organizacije Criminal offences against a foreign state or international organisation

Ubojstvo osobe pod međunarodnom zaštitom Murder of an internationally protected person

Otmica osobe pod međunarodnom zaštitom Kidnapping of an internationally protected person

³¹ Mogući prijevod: **Electoral fraud**

Napad na osobu pod međunarodnom zaštitom Assault on an internationally protected person

Prijetnja osobi pod međunarodnom zaštitom Threat to an internationally protected person

Povreda ugleda strane države i medunarodne organizacije Damaging the reputation of a foreign state and international organisation

Glava XXXIV. Kaznena djela protiv oružanih snaga Republike Hrvatske Criminal offences against the Armed Forces of the Republic of Croatia

Neizvršenje i odbijanje izvršenja zapovijedi Failure and refusal to execute an order

Odbijanje primanja i zlouporaba oružja Refusal to bear arms and abuse of arms

Protivljenje stražaru ili straži Resisting a guard or sentry

Odbijanje poslušnosti Refusal to obey

Zlostavljanje i ponižavanje podređenog ili mlađeg u službi Maltreatment and degrading treatment of a subordinate or a military person of a lower rank

Povreda stražarske, unutarnje ili druge slične službe Violation of sentry, internal or other similar duty

Podnošenje neistinitih izvješća i neizvješćivanje Submitting false reports and failure to report

Nepoduzimanje mjera za zaštitu vojne postrojbe Failure to undertake measures for the protection of a military unit

Neosiguranje na vojnim vježbama Failure to ensure safety in performing military exercises

Neodazivanje pozivu i izbjegavanje vojne službe Failure to respond to a call-up notice and evading military service

Izbjegavanje vojne obveze onesposobljenjem ili prijevarom Malingering³²

Protuzakonito oslobođenje od vojne službe Illegal exemption from military service

Nepropisan i nesavjestan odnos prema povjerenom naoružanju i vojnoj opremi i drugim sredstvima za potrebe obrane Improper and careless handling of entrusted arms, military equipment and other defensive means³³

Neovlašteni ulazak u vojne objekte i izradba skica ili crteža vojnih objekata i borbenih sredstava Unauthorised entry into military facilities and making sketches or drawings of military installations and means of warfare³⁴

Prijelaz i predaja neprijatelju Defection and surrender to the enemy

Neispunjavanje ili napuštanje dužnosti za vrijeme borbenog djelovanja Failure to carry out duty or desertion during combat operations

Napuštanje položaja protivno zapovijedi Abandoning a position contrary to orders

³² Prijevod preuzet iz: <http://www.legislation.gov.uk/ukpga/2006/52/section/16>

Mogući prijevod: **Evasion of/Evading military service by mutilation or deception**

³³ Mogući prijevod: **Improper and careless handling of entrusted armament and other defensive means**

³⁴ <http://www.weaponslaw.org/glossary/means-of-warfare>

Napuštanje oštećenog broda ili zrakoplova prije vremena Premature abandonment of a damaged vessel or aircraft

Ostavljanje neprijatelju neoštećenih bojnih sredstava Leaving undamaged means of warfare to the enemy

Slabljenje borbenog morala i borbene situacije Undermining combat morale and impairing combat performance

Neizvršenje materijalne obveze Failure to fulfil material obligations

Neispunjene dužnosti pri provedbi mobilizacije Failure to perform duty during mobilisation

3. ZAKLJUČAK

Tijekom pisanja ovoga rada dodatno smo potvrdili svoja iskustva i pretpostavke o teškom i mukotrpnom poslu prevođenja kaznenopravne tematike te smo uočili nedostatak sveobuhvatnog hrvatsko-engleskog rječnika za policijske službenike.

Susreli smo se s problemima terminološke i lingvističke prirode. Poteškoće su se pojavile i pri odlučivanju o tome koji engleski termin odabratiti, kada je više njih dolazilo u obzir. U tom slučaju odlučili smo se za varijantu koja se najčešće rabi u poslovima policijske suradnje unutar EU-a, a ostale varijante nalaze se u bilješkama. Na prevoditelju je vrlo velika odgovornost i nema mjesta za, primjerice, dodavanje i ispuštanje riječi i izraza, improvizaciju ili prevođenje riječima sličnog značenja. U *Jedinstvenim metodološko-nomotehničkim pravilima za izradu akata* koje donosi Hrvatski sabor stoji: „Upotreba riječi (terminologije, izraza, pojmoveva i sl.) treba biti jedinstvena s već utvrđenim pravnim značenjem, što znači i to da se istodobno ne koriste sinonimi.“ Međutim, uočili smo da se u nazivima kaznenih djela koristi protupravan (5 puta), protuzakonit (7 puta), nezakonit (1 put), nedozvoljen (8 puta) te, kao prevoditelji, smatramo kako bi se takvi termini trebali ujednačiti ukoliko se radi o sinonimima. Također, mislimo da je naziv kaznenog djela ‘nezakonito pogodovanje’ pleonazam jer je već u značenju riječi pogodovanje uključeno značenje nezakonito. Također, smatramo da su tjelesna ozljeda, teška tjelesna ozljeda i osobito teška tjelesna ozljeda posljedice kaznenog djela te predlažemo da se u nazivima kaznenih djela ispred ozljeda doda riječ ‘nanošenje’.

Nastojali smo izbjegći doslovno prevođenje i prenijeti smisao izvornoga jezika kako bi prijevod bio u duhu ciljnog jezika. Tako smo, primjerice, uočili da se kazneno djelo ‘sudjelovanje u samoubojstvu’ najčešće kod nas prevodi s *participation in suicide*. Proučavajući definicije pojedinih kaznenih djela u različitim zakonodavstvima i uspoređujući ih s našima predlažemo *assisted suicide*. Također, ‘iznuđivanje iskaza’ često se prevodi s *extortion of testimony*. *Extortion* je kazneno djelo iznude te predlažemo da se ovo kazneno djelo prevede s *obtaining statements by coercion*. Pri prevođenju naziva kaznenih djela valja imati na umu kome se obraćamo. U ovakvome radu nije moguće predvidjeti sve varijante prijevoda naziva kaznenog djela jer bi u tom slučaju rad bio preopsežan, te smo se odlučili na pojedine „općeprihvaćene“ varijante, koje će prevoditelji prilagoditi ciljnom pravnom sustavu (EU, UK, SAD, Kanada itd.).

Ovaj je rad namijenjen studentima pravne i policijske struke, prevoditeljima, pravnim stručnjacima - sa svrhom bolje komunikacije s govornicima engleskog jezika i razumijevanja stručnih tekstova.

LITERATURA

Članci u znanstvenim i stručnim časopisima:

1. Miletić, J. (2015). *Promjene stranih riječi u hrvatskome pravnom nazivlju te njihova zastupljenost u Klaićevu Rječniku stranih riječi*. Croatica et Slavica Iadertina, 11/1 (11), 79-104.
2. *The Croatian Criminal Code and the Criminal Procedure Act*. (1999). U: Krapac, D. (ur.). Hrvatski ljetopis za kazneno pravo. Zagreb: Hrvatsko udruženje za kaznene znanosti i praksu, 23-158.

Pravni izvori:

3. Council Framework Decision 2002/629/JHA of 19 July 2002 on combating trafficking in human beings.
4. Council of Europe Convention on the Protection of Children against Sexual Exploitation and Sexual Abuse (the Lanzarote Convention), Lanzarote, 25. 10. 2007.
5. Council Framework Decision of 26 June 2001 on money laundering, the identification, tracing, freezing, seizing and confiscation of instrumentalities and the proceeds of crime.
6. Directive (EU) 2017/541 of the European Parliament and of the Council of 15 March 2017 on combating terrorism and replacing Council Framework Decision 2002/475/JHA and amending Council Decision 2005/671/JHA.
7. Directive 2009/123/EC of the European Parliament and of the Council of 21 October 2009 amending Directive 2005/35/EC on ship-source pollution and on the introduction of penalties for infringements.
8. Directive 2003/6/EC of the European Parliament and of the Council of 28 January 2003 on insider dealing and market manipulation (market abuse).
9. Jedinstvena metodološko-nomotehnička pravila za izradu akata koje donosi Hrvatski sabor. NN 74/15.
10. Kazneni zakon. NN 125/11., 144/12., 56/15., 61/15., 101/17., 118/18., 126/19.
11. Protocol Additional to the Geneva Conventions of 12 August 1949, and relating to the Protection of Victims of International Armed Conflicts (Protocol I), 8 June 1977.

Završni radovi:

12. Očko, B. (2012). Hrvatsko-engleski vokabular Kaznenog zakona. Neobjavljeni završni rad. Zagreb: Visoka policijska škola.
13. Rožić, S. (2019). Prijevod naziva glava i kaznenih djela iz Kaznenog zakona RH na engleski jezik. Neobjavljeni završni rad. Zagreb: Visoka policijska škola.

Internetski izvori:

14. Criminal Code. Dostupno na: <http://www.mvep.hr/files/file/dokumenti/prevodenje/zakoni/kazneni-zakon-nn-125-11-eng.pdf> (4. 9. 2019.)
15. Criminal Code of Canada. Dostupno na: <https://laws-lois.justice.gc.ca/eng/acts/c-46/page-93.html> (4. 9. 2019.)
16. European Convention of Human Rights, Council of Europe https://www.echr.coe.int/Documents/Convention_ENG.pdf (2. 9. 2019.)
17. Galand, A. S., Hunter, E., Utmelidze I. (2016). *International Criminal Law Guidelines: Command Responsibility*. Brussels: Centre for International Law Research and Policy. Dostupno na: <https://www.legal-tools.org/doc/7441a2/pdf/> (2. 9. 2019.)
18. O'Connor, V., Rausch, C. (ur.) Model Criminal Code (Volume I of Model Codes for Post-Conflict Criminal Justice). Washington: United States Institute of Peace Press. Dostupno na: <http://www.corteidh.or.cr/tablas/r32562.pdf> (3. 9. 2019.)
19. <http://www.legislation.gov.uk/ukpga/Eliz2/9-10/60> (15. 9. 2019.)
20. <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=LEGISSUM%3A133137> (15. 9. 2019.)
21. <http://www.legislation.gov.uk/ukpga/2008/22/section/4/wales/2010-04-06?view=plain> (16. 9. 2019.)
22. <https://brandtdefense.com/bodily-harm-vs-substantial-bodily-harm-vs-great-bodily-harm.html> (20. 9. 2019.)
23. <https://www.lexology.com/library/detail.aspx?g=4f8af1d8-48f0-4b7c-9c61-a010431bc0d7> (1. 10. 2019.)
24. <https://laws-lois.justice.gc.ca/eng/acts/c-46/page-93.html> (3. 10. 2019.)
25. <https://www.lawinsider.com/dictionary/property-of-another> (3. 10. 2019.)
26. https://assets.publishing.service.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/872742/GN8_FINAL_10_03_2020_combined_.pdf (2. 11. 2020.)
27. <https://www.consilium.europa.eu/prado/en/prado-faq/prado-faq.pdf> (2. 11. 2020)
28. <https://www.iponz.govt.nz/about-ip/copyright/moral-rights-and-performers-rights/> (2. 11. 2020.)

PRILOG

Tablica 1: Prikaz djelomično izmijenjenih naziva kaznenih djela u KZ/11. nakon ZIDKZ-a u odnosu na nazive kaznenih djela u KZ/11. prije ZIDKZ-a

	Broj članka iz KZ/11. nakon ZIDKZ-a		Broj članka iz KZ/11. prije ZIDKZ-a
Ostavljanje u teškom položaju bliske osobe	čl. 171.	Ostavljanje u teškom položaju člana obitelji	čl. 171.
Povreda djetetovih prava	čl. 177.	Zanemarivanje i zlouporaba djetetovih prava	čl. 177.
Krvotvorenje lijekova ili medicinskih proizvoda	čl. 185.	Krvotvorenje lijekova i medicinskih proizvoda	čl. 185.
Neovlaštena proizvodnja i promet tvari zabranjenih u sportu	čl. 191.a	Neovlašteno posjedovanje, proizvodnja i trgovanje drogama i tvarima zabranjenim u športu	čl. 190.
		Omogućavanje trošenja droga i tvari zabranjenih u športu	čl. 191.
Uništavanje zaštićenih dijelova prirode	čl. 200.	Uništavanje zaštićenih prirodnih vrijednosti	čl. 200.
Trgovanje divljim vrstama	čl. 202.	Trgovanje zaštićenim prirodnim vrijednostima	čl. 202.
Nedozvoljena igra na sreću	čl. 237.	Lančana igra	čl. 237.
Protuzakonito ulaženje, kretanje i boravak u Republici Hrvatskoj, drugoj državi članici Europske unije ili potpisnici Šengenskog sporazuma	čl. 326.	Protuzakonito ulaženje, kretanje i boravak u Republici Hrvatskoj	čl. 326.

Tablica 2: Prikaz potpuno izmijenjenih ili novih naziva kaznenih djela u KZ/11. nakon ZIDKZ-a u odnosu na nazive kaznenih djela u KZ/11. prije ZIDKZ-a

	Broj članka iz KZ/11. nakon ZIDKZ-a		Broj članka iz KZ/11. prije ZIDKZ-a
Putovanje u svrhu terorizma	čl. 101.a		
Nasilje u obitelji	čl. 179.a		
Neovlaštena proizvodnja i promet drogama	čl. 190.		
Omogućavanje trošenja droga	čl. 191.		
Prouzročenje stečaja	čl. 249.	Povreda prava vjerovnika u gospodarskom poslovanju	čl. 249.
Neizvršavanje sudske odluke	čl. 311.	Nepoštivanje sigurnosnih mjera	čl. 311.
Prisila prema zdravstvenom radniku	čl. 315.a		
Prisila prema osobi koja obavlja poslove od javnog interesa ili u javnoj službi	čl. 315.b		
Nasilničko ponašanje	čl. 323.a		

Abstract

Tajana Bašić, Karla Kiš Kamenjarin, Sara Rožić

Criminal offences listed in the Criminal Code of the Republic of Croatia translated into English

The aim of this paper is to offer English translation of names of Titles (IX – XXXIV) and criminal offences listed in the Criminal Code in force in the Republic of Croatia since 1st January 2020 (Official Gazette 125/11, 144/12, 56/15, 61/15, 101/17, 118/18, 126/19). A comparison is also given of names of criminal offences from the Criminal Code before and after the Act on Amendments to the Criminal Code entered into force. The intention is to provide police officers, lawyers, judges, attorneys and other potential users, with a ready-made and unified vocabulary framework of Croatian-English names of criminal offences.

Keywords: criminal offences, Criminal Code, translation